

Országgyűlési Hivatala

Irományszám: T/4662/111

Érkezett: 2011 OKT 26.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Módosító javaslat

Kövér László úr,
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 94. §-ának (1) bekezdése alapján az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló T/4662. számú törvényjavaslathoz a következő

módosító javaslatot

terjesztem elő.

1. A törvényjavaslat kiegészül a következő 267/A. §-sal:

„267/A. § Az Art. kiegészül a következő címmel és a cím utáni 33/A. §-sal:

„Bizonytalan adójogi helyzet bejelentése

33/A. § (1) Az adózó (ideértve az adóbevallást benyújtó más személyt is) a bevallás benyújtására előírt határidőig benyújtott adóbevallásában bejelentheti az állami adóhatóságnak, ha véleménye szerint elképzelhető, hogy az adó fizetendő vagy visszaigényelt összegét az adóbevallásban hibásan tüntette fel, feltéve, hogy ennek oka kizárólag az adó megállapítása szempontjából meghatározó tényállásra irányadó jogszabályi rendelkezés általa elfogadott értelmezése. E határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye. Önellenőrzés keretében nincs lehetőség a bejelentés megtételére. A bejelentésnek nem lehet a tárgya az általános forgalmi adó és az innovációs járulék, továbbá a szokásos piaci ár megállapítása nem szolgálhat a bejelentés alapjául.

(2) Több jogcímen fennálló adókötelezettség bevallására alkalmas nyomtatvány esetében a bejelentést adónként külön-külön kell megtenni. Az adóra vonatkozóan tett bejelentés hatálya kiterjed az adónak az ugyanazon a bevallási nyomtatványon feltüntetett vagy feltüntethető előlegére is.

(3) A bejelentés nem bizonyítja, hogy az adózó által elfogadott jogszabály-értelmezés téves. Téves jogszabály-értelmezés esetében a bejelentés az adózót nem mentesíti az adóhiány megfizetése alól.

(4) A bejelentésre az adózó akkor jogosult, ha legkésőbb az adóbevallás benyújtásának napján ügyvéd, adótanácsadó, adószakértő vagy okleveles adószakértő által ellenjegyzett

jegyzőkönyvben rögzíti a bejelentés alapjául szolgáló tényállást és az arra irányadó jogszabályi rendelkezéseket, valamint az általa az adóbevallás elkészítése során elfogadott jogszabály-értelmezést és e jogszabály-értelmezés elfogadásának indokait. A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni az adózó és a jegyzőkönyvet ellenjegyző ügyvéd, adótanácsadó, adószakértő vagy okleveles adószakértő, valamint az adóbevallás azonosításához szükséges adatokat is. A jegyzőkönyvben hivatkozott vagy ahhoz csatolt irat, dokumentum csak akkor tekinthető a jegyzőkönyv részének, ha az a jegyzőkönyv alapján egyértelműen azonosítható. Az ellenjegyzett jegyzőkönyvet és az abban hivatkozott vagy ahhoz csatolt iratokat a bejelentést követő 15 napon belül be kell nyújtani az állami adóhatósághoz. E határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye.

(5) A bejelentés díjköteles. A díj mértéke a bejelentés tárgyát képező adónként az adó adóbevallásban feltüntetett fizetendő vagy visszaigényelt összege abszolút értékének 0,5 százaléka, de legalább 100 ezer és legfeljebb 5 millió forint. A díjat az adóhatóság által e célra kijelölt beszédési számlára a bejelentést tartalmazó adóbevallás benyújtásának napjáig kell megfizetni; e határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye.

(6) Ha az adóhatóság a bejelentéssel érintett bevallás utólagos vizsgálata során adókülönbözetet állapít meg, az (5) bekezdés szerint megfizetett díjat az adózónak ki kell egészítenie a megállapított adókülönbözet azon részének 0,5 százalékaig, de legfeljebb 5 millió forint, amely rész az adózó által elfogadott (a jogszerű bejelentés alapjául szolgáló jegyzőkönyvben rögzített) téves jogszabály-értelmezés következménye. A díj kiegészítésére az adóhatóság az ellenőrzés megállapításairól szóló határozatban kötelezi az adózót.

(7) Az adózó bejelentése nem jogszerű, ha

a) az adózó a díjat az előírt határidőig hiánytalanul nem fizette meg;

b) a bejelentés vagy az azt alátámasztó jegyzőkönyv nem felel meg az e törvényben foglalt bármely feltételnek;

c) az adózó az adóbevallás elkészítése során nyilvánvalóan téves jogszabály-értelmezést fogadott el;

d) a bejelentés alapjául szolgáló tényállás olyan jogügylet következménye, amely ellentétes a rendeltetésszerű joggyakorlás e törvényben meghatározott alapelveivel;

e) az adózó a bejelentés alapjául szolgáló, ellenjegyzett jegyzőkönyvet a bejelentést követő 15 napon belül nem nyújtja be az állami adóhatósághoz.

(8) Az adóhatóság a bejelentés jogszerűségét az azt tartalmazó adóbevallás utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés keretében megvizsgálja. A bejelentés jogszerűségének vizsgálata során az adózó kizárólag a bejelentésre, az azt alátámasztó jegyzőkönyvben foglaltakra és a jegyzőkönyv részét képező bizonylatra, igazolásra, szakértői véleményre vagy más iratra, dokumentumra, valamint a díj megfizetését igazoló bizonylatra hivatkozhat. A bejelentés jogszerűségéről az adóhatóság az ellenőrzés megállapításáról hozott határozatában dönt.””

2. A törvényjavaslat 274. §-ának (3) bekezdése a következők szerint módosul:

„(3) Az Art. 54. § (5) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, valamint a bekezdés kiegészül a következő g) ponttal:

(Az állami adóhatóság az adózót terhelő adókötelezettség jogszerű teljesítéséhez, a költségvetési támogatás jogszerű igénybeviteléhez honlapján közlést teszi)

„a) az általános forgalmiadó-alanyának minősülő, illetve az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény hatálya alá tartozó adózó, valamint e törvények hatálya alá nem tartozó, de adószámmal rendelkező jogi személy, egyéb szervezet adózók nevét (elnevezését), adószámát, székhelyét, telephelyét; csoportos általános forgalmi adóalanyiságot választók esetén a csoport azonosító számot valamint a csoportképviselő és az egyéb csoporttagok nevét (elnevezését), adószámát, székhelyét, telephelyét, illetve a csoportos általános forgalmiadó alanyiságot engedélyező határozat jogerőre emelkedése napját; továbbá azt a tényt, hogy az általános forgalmiadó-alanyának minősülő adózó (ideértve a csoportos általános forgalmi adóalanyt is) az általános forgalmi adóról szóló törvény 88. § (1) bekezdés alapján az adómentes ingatlan értékesítés vagy bérbeadás tekintetében az adókötelessé tételt választotta, valamint az adókötelessé tétel időpontját[.]”

„g) a bizonytalan adójogi helyzet bejelentés alapjául szolgáló jegyzőkönyvet ellenjegyző ügyvéd, adótanácsadó, adószakértő vagy okleveles adószakértő nevét, adóazonosító jelét, valamint az e jogállását eredményező hatósági nyilvántartási számát, továbbá a mulasztási bírság kiszabásáról jogerősen rendelkező határozat számát, ha terhére a bizonytalan adójogi helyzet nem jogszerűen megtett bejelentése miatt jogerősen mulasztási bírságot szabott ki; a közzétételre legkorábban a határozat bírósági felülvizsgálatára irányuló kereset benyújtására előírt határidő leteltét követő 8. napon, a kereset benyújtása esetén legkorábban a bírósági eljárás jogerős befejezésének napját követően kerülhet sor.”

3. A törvényjavaslat 292. §-a a következők szerint módosul:

„292. § (1) Az Art. 115. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Nincs helye ismételt ellenőrzés lefolytatásának, ha a korábbi ellenőrzés eredményeként hozott adóhatósági határozatot bíróság felülvizsgálta.”

(2) Az Art. 115. § a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A bizonytalan adójogi helyzet jogszerű bejelentése hatálya alá tartozó adómegállapítási időszakra vonatkozó adóbevallás utólagos ellenőrzésével lezárt időszak ismételt ellenőrzésére a bejelentés tárgyát képező adó tekintetében az (1) bekezdés c) pontja alapján csak akkor kerülhet sor, ha az ellátás jogosultja az adózótól eltérő személy (ide nem értve az adózó jogutódját), továbbá felüellenőrzésére csak az Állami Számvevőszék elnökének elrendelése alapján, vagy akkor van lehetőség, ha az adóhatóság az adó megállapítását befolyásoló olyan új tényről, adatról, bizonyítékról szerzett tudomást, amely a korábbi ellenőrzéskor nem volt ismert.”

4. A törvényjavaslat 313. §-a kiegészül a következő (1a) bekezdéssel:

„(1a) Az Art. 170. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Nem állapítható meg adóbírság:

a) a magánszemély terhére az adóhiány olyan része után, amely a munkáltató vagy a kifizető valótlan adóigazolása miatt keletkezett;

b) az adó megfizetésére az adózó örököséként, vagy az általa megajándékozottként kötelezett személy terhére az adózónál keletkezett adóhiány után;

c) a bizonytalan adójogi helyzet jogszerű bejelentése hatálya alá tartozó adómegállapítási időszakban a bejelentés tárgyát képező adó tekintetében keletkezett adóhiány olyan része után, amely az adózó által elfogadott (a bejelentés alapjául szolgáló jegyzőkönyvben rögzített) téves jogszabály-értelmezés következménye.””

5. A törvényjavaslat 314. §-a kiegészül a következő (2b) bekezdéssel:

„(2b) Az Art. 172. §-ának (14) bekezdése kiegészül a következő rendelkezéssel:

„A bizonytalan adójogi helyzet jogszerű bejelentése hatálya alá tartozó adómegállapítási időszakra vonatkozó adóbevallás ellenőrzése alapján az adólevonási, illetőleg az adóbeszedési kötelezettség elmulasztása esetében a mulasztási bírság kiszabásának nincs helye, ha a mulasztás kizárólag az adózó által elfogadott (a bevallás alapjául szolgáló jegyzőkönyvben rögzített) jogszabály-értelmezés következménye.””

6. A törvényjavaslat 314. §-a kiegészül a következő (5) bekezdéssel:

„(5) Az Art. 172. §-a kiegészül a következő (20c) bekezdéssel:

„(20c) Az adóhatóság az adózót, valamint a bejelentést alátámasztó jegyzőkönyvet ellenjegyző ügyvédet, adótanácsadót, adószakértőt vagy okleveles adószakértőt mulasztási bírsággal sújtja, ha megállapítja, hogy az adózó bizonytalan adójogi helyzetét nem jogszerűen jelentette be. Az ellenjegyző terhére kizárólag akkor van helye bírság kiszabásának, ha a bejelentés a 33/A.§. § (7) bekezdésének b)-d) pontjában meghatározott okok miatt jogszerűtlen. A mulasztási bírság összege az adózó esetében a bejelentés díjának 20 százaléka, az ellenjegyző esetében a bejelentés díjának 50 százaléka, de mindkét esetben legalább 200 ezer forint””

7. A törvényjavaslat 323. §-a az alábbiak szerint módosul:

„323. § Az Art. a következő 189. §-sal egészül ki:

„189. § (1) A 177/B. § és az államháztartásról szóló törvény 33. § (4a) bekezdésének – az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi ... törvénnyel történő – hatályon kívül helyezését azokra a szerződésekre kell először alkalmazni, amelyekhez kapcsolódóan a központi költségvetés terhére még nem történt meg az állami viszontgarancia kifizetése.

(2) Egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi ... törvénnyel megállapított 34. § (7) bekezdését, 87. § (3) bekezdését, 92. §-át, 93. § (1) bekezdését, 104. § (4)–(4a) bekezdését 124. § (1)–(2) bekezdéseit, 161. § (1) bekezdését, 164.

§ (1) bekezdését, 164. § (13) bekezdéseit, 170. § (6) bekezdését, 172. § (19)–(20b) bekezdését, 175. § (9) bekezdését megállapító rendelkezéseket a 2012. január 1-jén vagy azt követően indult eljárásokban kell először alkalmazni.

(3) Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi ... törvénnyel megállapított 3. számú melléklet G. pont 7. alpontját 2012. január 1-jén vagy azt követően létesített vagy megszüntetett ügyfélkapu vonatkozásában kell alkalmazni, azzal, hogy az okmányiroda a 2012. január 1-jén ügyfélkapuval rendelkező személyek adatait 2012. március 31-ig – elektronikus úton – megküldi az állami adóhatóság részére.

(4) A 3. számú melléklet N) pontjának – az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi ... törvénnyel történő –hatályon kívül helyezését 2012. január 1-jétől kell alkalmazni, azzal, hogy az ezt megelőző időszakokra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettséggel kapcsolatosan mulasztási bírság kiszabásának nincs helye.

(5) Az állami adóhatóság a 2012. január 1-jét megelőző időszakra benyújtott 31. § (2) bekezdése szerinti bevallás adatait és az abban bekövetkezett változásokkal összefüggő, az 52. § (7) bekezdés b) pont bc) alpontjában előírt adatszolgáltatási kötelezettséget a 2011. december 31-én hatályos szabályok alapján teljesíti a magánnyugdíj-pénztár felé.

(6) A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a 2012. január 1-jét megelőző időszakra benyújtott 31. § (2) bekezdése szerinti bevallás adatait és az abban bekövetkezett változásokkal összefüggő, 3. számú melléklet P) pontjában előírt adatszolgáltatási kötelezettséget a 2011. december 31-én hatályos szabályok alapján teljesíti az állami adóhatóság részére. E bekezdés irányadó az állami adóhatóság 52. § (7) bekezdés hb) pont a) alpontja szerinti adatszolgáltatás vonatkozásában is.

(7) A 2012. január 1-jét követően az állami adóhatóság a 72. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hitelező képviseleti minőségéhez kötődő teendőket a 2012. január 1-jét megelőző időszak vonatkozásában látja el.

(8) A Nemzeti Adó- és Vámhivatal az adóztatási szerve által a bejelentés alapján vezetett nyilvántartását és a vámszervének hatáskörébe tartozó személyekről vezetett nyilvántartását 2012. június 30-ig összevonja.

(9) E törvénynek egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi ... törvénnyel megállapított rendelkezéseit kell alkalmazni a 2012. január 1-jén jogerősen el nem bírált ügyekben, továbbá e rendelkezések hatálybalépését követően az azt megelőző időszakra teljesítendő, illetve esedékessé vált kötelezettségekre azzal, hogy ha a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában hatályos rendelkezések az adózóra összességében kevésbé terhes bírság-, pótlékfeltételeket határoztak meg, a kötelezettségre legfeljebb az elkövetéskor hatályos törvényben meghatározott legmagasabb mérték alkalmazható.

(10) Az adózónak e törvénynek egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi ... törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését követően – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – az azt megelőző időszakra teljesítendő bejelentési, adómegállapítási, bevallási, adófizetési, adóelőleg-fizetési, bizonylatkiállítási, adatszolgáltatási és adólevonási kötelezettségét e törvénynek egyes adótörvények és azzal

összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőző napon hatályos szabályok szerint kell teljesítenie.

(11) E törvénynek a bizonytalan adójogi helyzet bejelentésére irányadó rendelkezéseit a 2011. december 31-ét követően benyújtott adóbevallásra (ide nem értve az önellenőrzést) lehet alkalmazni. A 2011. január 1-jét megelőzően lezárult adómegállapítási időszakra vonatkozó bejelentését az adózó – az adóbevallás helyett, de az azonosításához és az adóbevallás azonosításához szükséges adatokat is feltüntetve – legkésőbb a bejelentés hatálya alá tartozó adóbevallás benyújtásának napján írásban is megteheti. E bejelentés esetében az adózó a bejelentés díját – az adóhatóság által e célra kijelölt beszédési számla helyett – az adóhatóság által az eljárási illetékhez kapcsolódóan kijelölt beszédési számlára is teljesítheti. A 2011. január 1-jét megelőzően lezárult adómegállapítási időszakra vonatkozó bejelentés hatálya alá tartozó adóbevallás utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést az adózónál kötelező lefolytatni. A kötelező ellenőrzést az adóhatóság a bejelentés alapjául szolgáló jegyzőkönyv benyújtását követő 30 napon belül megkezdi.”

Indokolás

A módosító javaslat egy új jogintézményre, a bizonytalan adójogi helyzet bejelentésére vonatkozó szabályokat állapít meg. A jogintézmény a jogbiztonság további erősítését szolgálja, hiszen lehetőséget teremt a jóhiszeműen eljáró adózók számára arra, hogy adókötelezettségeik esetleges megsértéséhez kapcsolódó egyes jogkövetkezmények (adóbírság, mulasztási bírság) alól mentesüljenek.

A bizonytalan adójogi helyzet bejelentésének alapjául az adózó által elfogadott olyan (nem nyilvánvalóan téves) jogértelmezés szolgál, amelynek következtében – ha az mégis tévesnek bizonyul – az adózónál adóhiány keletkezhet.

Az államháztartási bevételek szempontjából potenciálisan adózónként is jelentős összeget képviselő általános forgalmi adóra vonatkozóan egyelőre nem lesz lehetőség a bejelentés megtételére, valamint azokban az esetekben (például a szokásos piaci ár megállapítása körében) ahol más jogintézmény (a szokásos piaci ár előzetes megállapítása) biztosítja az adózó jogértelmezési bizonytalanságának megszüntetését, a módosító javaslat szintén kizárja a bejelentés megtételét.

Annak érdekében, hogy csak valóban bizonytalan adójogi helyzetek bejelentésére kerüljön sor, a módosító javaslat előírja, hogy az adózó a bejelentést csak szakértő (például ügyvéd, adótanácsadó) közreműködése mellett teheti meg. A bejelentés alapjául szolgáló tényállást az adózó még a bejelentés megtörténtét megelőzően köteles szakértő által ellenjegyzett jegyzőkönyvben rögzíteni.

A visszaélések elkerülése érdekében a szabályozás rendelkezik arról, hogy az adózó bejelentése nem tekinthető jogszerűnek (és ezért az adózó számára kedvező jogkövetkezmények kiváltására sem alkalmas), ha az adózó nyilvánvalóan téves jogértelmezést fogadott el. Például nyilvánvalóan téves az adózó jogértelmezése, ha a személyi jövedelemadót 2011-re vonatkozóan a 16 százalékos adómérték helyett alacsonyabb adókulccsal állapította meg, vagy a belföldi illetőségű munkavállalója részére pénzben kifizetett bért terhelő adóelőleget annak ellenére nem vonta le, hogy a munkavállaló az adóelőleg megállapításánál érvényesíthető semmilyen kedvezményre nem volt jogosult. Szintén nincs lehetőség a bejelentéshez kapcsolódó kedvező jogkövetkezmények figyelembe vételére, ha az adózó bizonytalan adójogi helyzete a rendeltetésszerű joggyakorlás elvébe ütköző (elsősorban adóelkerülési célt szolgáló) jogügylet következménye.

A jogszerű bejelentés alapján az adózó mentesül a (nem nyilvánvalóan) téves jogértelmezése miatt keletkezett adóhiány után az adóbírság megfizetése alól (amely egyébként 50 százalékos mértékű is lehetne), ezért csak (a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő) késedelmi pótlék fizetésére kötelezhető.

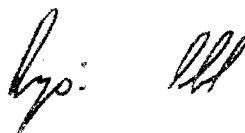
A jogbiztonság további erősítése érdekében a módosító javaslat kimondja, hogy a bejelentés tárgyát képező adóbevallás ismételt ellenőrzésre csak kivételesen (például az adózó kérelmére) van lehetőség.

Tekintettel arra, hogy az új jogintézmény az adóhatóság szolgáltató jellegének erősítését is szolgálja, a bejelentés díjköteles. A díj elsősorban az adónak az adózó szerint jogszerűen

fizetendő vagy visszaigényelhető összegéhez igazodik (annak 0,5 százaléka), de a módosító javaslat egy minimális díjat (100 ezer forint) és egy maximális díjat (5 millió forint) is megállapít. A díj végleges összege azonban az adózó által ténylegesen fizetendő adóhoz igazodik, mivel a bejelentést tartalmazó adóbevallás ellenőrzése során feltárt adókülönbözet esetében a díjat annak megfelelően ki kell egészíteni.

A jogintézmény visszaélésszerű alkalmazásának kizárását szolgálja az a szabály, hogy nem jogszerű bejelentés esetében az adóhatóság az adózó terhére mulasztási bírságot köteles megállapítani. A mulasztási bírságot az adózó mellett a bejelentés alapjául szolgáló jegyzőkönyvet ellenjegyző szakértő terhére is ki kell szabni, ha a bejelentés nyilvánvalóan téves jogszabály értelmezésen alapult, vagy az értelmezés alapjául szolgáló tényállás olyan jogügylet következménye, amely ellentétes a rendeltetésszerű joggyakorlás elvével. A visszaélések további visszaszorítását szolgálja a szabály, hogy amennyiben az ellenjegyző szakértő terhére történik a mulasztási bírság kiszabása, akkor nevét és a törvényjavaslatban meghatározott egyéb adatait az adóhatóság köteles közzétenni.

Budapest, 2011. október 26.

Rogán Antal

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség